

KUL W OGÓLNOPOLSKIM ŻYCIU NAUKOWYM

Działalność naukowa samodzielnych i pomocniczych pracowników naukowych specjalizacji teoretycznej Wydziału Filozoficznego KUL, prowadzona poza placówkami Uniwersytetu,* jest tylko drobną częścią ich pracy. Odbywa się ona jakby na marginesie pracy naukowo-dydaktycznej w ramach zajęć fakultatywnych, Towarzystwa Naukowego KUL czy innych placówek naukowych Uniwersytetu. Nie można na jej podstawie wyrobić sobie właściwego poglądu na całość osiągnięć, choć daje pewne wyobrażenie o wkładzie pracowników naukowych w budowę polskiej kultury filozoficznej. Zaczniemy od omówienia prac prowadzonych w ramach Polskiej Akademii Nauk.

W PAN I INNYCH INSTYTUCJACH

Prof. S. Swieżawski jest współzałożycielem i stałym współpracownikiem Zakładu Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. Prócz tego, także w ramach prac prowadzonych przez PAN, sprawuje kierownictwo filozoficzne nad badaniami polskich rękopisów średniowiecznych w Bibliotece Jagiellońskiej. Wspólnie z gronem pracowników nauki zajmujących się polską filozofią średniowieczną i europejską filozofią późnego średniowiecza, bierze udział w licznych pracach, jest m. in. członkiem dwóch wydawanych przez Zakład czasopism.

Prof. S. Swieżawski jest także członkiem Rady Naukowej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN i Rady Naukowej Słownika Łaciny Średniowiecznej. Do niedawna był członkiem komitetu redakcyjnego Polskiego Słownika Biograficznego.

* Pierwsza część przeglądu pozauniwersyteckiej działalności pracowników nauki KUL, dotycząca Wydziału Nauk Humanistycznych, ukazała się w „Więzi”, nr 1 (69).

Ks. doc. St. Kamiński bierze udział w pracy dwóch placówek Instytutu Filozofii i Socjologii PAN: Zakładu Logiki oraz Grupy Tematycznej Historii Logiki. Na posiedzeniach tych instytucji wygłosił następujące referaty: „Geneza i charakter dylematu w logice tradycyjnej” (październik 1962); „Occhama koncepcja wiedzy przyrodniczej” (maj 1963); „Wkład Pascala do metodologii dedukcji” (październik 1963). Oprócz tego ogłosił w „Studia Logica” szereg prac poświęconych logice i metodologii nauk.

W pracach Grupy Tematycznej Historii Logiki biorą udział także ks. prof. A. Korcik i ks. dr W. Michałowski.

Doc. dr M. Gogacz brał udział w kilku zjazdach przygotowanych przez PAN, m. in. podczas spotkania mediewistów polskich i włoskich w październiku 1963 przedstawił wyniki prac nad historią filozofii średniowiecznej, prowadzonych na KUL.

Oprócz tego w „Mediaevalia Philosophica Polonorum” (z października 1961) ukazała się jego praca „Les termes »notion« et »existence« permettent-ils d'entendre la preuve ontologique de saint Anselme conformément au contenu du »Proslogion«”.

Ks. doc. dr M. Kurdziałek ogłosił w „Studiach Mediewistycznych” (nr 3 z 1963) „Davidis de Dinanto »Quaternulorum Fragmenta«”. Jest to publikacja odkrytych przez prof. A. Birkenmajera fragmentów przekazu literackiego Dawida z Dinant. Praca ta wzbudziła duże zainteresowanie uczonych zagranicznych. Oprócz wymienionych, przy opracowywaniu rękopisów współpracują z PAN mgr K. Wójcik i mgr J. Rebeta.

Większość pracowników naukowych Wydziału należy do Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, a doc. dr A. Stępień przez rok pełnił funkcję sekretarza oddziału lubelskiego PTF. Szereg odczytów w ramach działalności Towarzystwa, zarówno w Lublinie jak i w innych miastach, wygłosili: ks. doc. St. Kamiński, ks. prof. F. Tokarz (najwybitniejszy w Polsce znawca filozoficznej myśli Wschodu), doc. dr M. Gogacz, doc. dr A. Stępień i ks. prof. A. Korcik.

Do Lubelskiego Towarzystwa Naukowego należą: ks. doc. St. Kamiński i ks. prof. M. A. Krąpiec.

Filozofowie z KUL-u występują bardzo często z wykładami i odczytami na innym polu. Całe cykle wykładów w klubach inteligencji katolickiej i wielu seminariach duchownych wygłosili: ks. prof. M.A. Krąpiec i doc. dr M. Gogacz. Prócz nich z odczytami występowali także: ks. doc. St. Kamiński, doc. dr A. Stępień, mgr M. Braunówna, ks. mgr Cz. Wojtkiewicz, mgr J. Gałkowski.

PUBLIKACJE

Dla uzupełnienia obrazu trzeba powiedzieć o licznych publikacjach samodzielnych i pomocniczych pracowników Wydziału, zamieszczono-

nych w „Ruchu Filozoficznym”, „Znaku”, „Więzi”, „Tygodniku Powszechnym”, „Collectanea Theologica”, „Polonia Sacra”, „Homo Dei”, „Ateneum Kapłańskim” i „Przewodniku Katolickim”.

W wydawnictwach pozauniwersyteckich w ciągu ostatnich trzech lat ukazały się następujące pozycje książkowe:

1. S. Swieżawski: „Rozum i tajemnica”, Kraków 1962, „Znak”.
2. M. A. Krąpiec: „Dlaczego zło”, Kraków 1962, „Biblioteka Więzi”.
3. K. Wojtyła: „Miłość i odpowiedzialność”, Kraków 1962, „Znak” (2 wyd.).
4. St. Adamczyk: „De existentia substantiali in doctrina S. Thomae Aquinatis”, Roma 1962, Univ. Gregoriana.
5. M. Kurdziałek: „Davidis de Dinanto »Quaternulorum Fragmenta«, „Studia Mediewistyczne” 1963.

KONTAKTY ZAGRANICZNE

Profesorowie Wydziału biorą czynny udział w zjazdach i konferencjach międzynarodowych za granicą. Prof. S. Swieżawski był uczestnikiem Międzynarodowego Kongresu Filozoficznego w Wenecji (1958). Również w 1958 r. w Louvain, na I Kongresie Filozofii Średniowiecznej przewodniczył on sekcji nauczania filozofii średniowiecznej. W tymże Kongresie uczestniczył także ks. prof. M. Kurdziałek. W 1958 r. prof. S. Swieżawski brał udział w posiedzeniach sekcji arystotelesowskiej Kongresu Association Guillaume Budé w Lionie. W 1959 r. na Kongresie Anzelmiańskim w Bec (Francja) przedstawiona została praca doc. dr Gogacza „La »ratio Anselmi« en face du problème des relations entre métaphysique et mystique”. (Spicilegium Beccense, t. II). W II Międzynarodowym Kongresie Filozofii Średniowiecznej w Kolonii (1961) brali udział: prof. S. Swieżawski, który wygłosił dwa wykłady, ks. prof. M. A. Krąpiec (wygłosił jeden wykład) oraz ks. prof. M. Kurdziałek. Wszystkie wykłady zostały zamieszczone w księdze pamiątkowej Kongresu. Ks. prof. M. A. Krąpiec aktywnie uczestniczył w VII Kongresie Filozofów Niemieckich (Münster 1962), poświęconym filozoficznemu uwarunkowaniu postępu. Ponadto ks. prof. M. Kurdziałek wygłosił w listopadzie 1962 r. na Uniwersytecie w Bonn bardzo żywo przyjęty odczyt „Pantheismus in der europäischen Philosophie des XII Jahrhunderts” (drukowany w „Archiv für Philosophie”).

Kontakty międzynarodowe nie kończą się na braniu udziału w kongresach i wygłaszaniu odczytów. Ogłoszony w „Divus Thomas” (Piacenza) z r. 1956 w nr 3—4 artykuł ks. prof. M. A. Krąpca „Analysis formationis conceptus entis existentialiter considerati” wywołał poważną dyskusję w zachodniej literaturze filozoficznej, podobnie jak wcześniejszy (1952) artykuł „Inquisitio circa processionem amoris”. W 1961 r. w „Philosophisches Jahrbuch” ks. prof. M. A. Krąpiec opublikował rozprawę „Theorie der Materie”. Także jego rozprawa „The Problem of Cognition” była drukowana w „The Catholic Modern Thinkers” —

antologii najwybitniejszych myślicieli katolickich — jako jedyne go filozofa z Europy wschodniej. Ks. prof. M. Kurdziałek umieszcza często swoje publikacje w „Sudhoffs Archiv für Geschichte der Medizin und der Naturwissenschaften” i pozostaje w stałym kontakcie z Albertus-Magnus-Institut w Kolonii. Prof. S. Swieżawski w latach 1960—61 piastował stanowisko *maitre de recherche* (odpowiednik profesora nadzwyczajnego) w Centre Nationale de la Recherche Scientifique w Paryżu (mianowany także na rok 1964—65) oraz jest członkiem-założycielem Société Internationale pour l'Etude de la Pensée Médiévale w Louvain, z którego biuletynem współpracuje.

Na zakończenie warto dodać, że wydawnictwo Notre Dame University (New York) przygotowało do druku antologię prac profesorów KUL.

Jerzy Gałkowski